

Četvrtak, 10. jul 2003.

Statusna konferencija

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 11.00 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA AGIUS: Dobrar dan. Gospođo sekretarice, molim vas da najavite Predmet.

sekretar: Da Časni Sude, ovo je *Predmet IT-95-13/1-I, Tužilac protiv Veselina Šljivančanina*.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam. Dobar dan dame i gospodo. Danas ćemo da imamo prvo pojavljivanje pred Sudom optuženog Veselina Šljivančanina. Molim da se predstavi Tužilaštvo.

TUŽILAC WUBBEN: Dobar dan Časni sude. Moje ime je Jan Wubben, zajedno sa Joanne Richardson i Kristinom Carey, a referent za predmet je gospođa Dianne Boles.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam i dobar dan. Molim da se predstavi Odbrana. Vidim da nemate advokata Odbrane. Pre nego što vam dam reč gospodine Šljivančanin moja je dužnost kao predsedavajućeg sudije na ovom prvom stupanju pred Sud da vas upozorim da imate pravo na ćutanje, a uz to, ako odlučite nešto da kažete, šta god da kažete, može da bude upotrebljeno kao dokaz protiv vas. Vidim da nemate pravnu pomoć, a obavešten sam da je s vama juče vođen razgovor o tome i da ste vi potpisali izjavu da ukoliko se ne da dozvola za Gorana Petronijevića i Momčila Bulatovića da vas zastupaju pred ovim Sudom da želite da se branite sami. Da li je to tačno?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Gospodine predsedavajući, moji su advokati došli još juče i ja sam obezbedio advokate kako je to predviđeno po Pravilu (Rules of Procedure and Evidence) i propisu da imam pravo da biram advokate. I oni su stalno tu. Meni su u petak rekli, prije, znači u petak, prije ove nedelje da je sve u redu i da će advokati dobiti to punomoćje da me zastupaju ovde. Pošto ja nisam želeo da tražim druge advokate i smatram da su oni advokati koji me mogu uspješno zastupati, ja sam ih zamolio da dođu međutim ne znam zašto su me kasno juče obavestili da sam ja juče opet doveden u situaciju da mogu da stojim ovde danas bez advokata.

SUDIJA AGIUS: Hoćete li danas da se branite sami?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Kako sam napisao u izjavi.

SUDIJA AGIUS: Informacija koju sam dobio da ne želite da vam se gospodin Solley dodeli, da li je to tačno?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Gospodine predsedavajući ja sam zamolio vas i prošli put i sada vas zamoljavam da vas pitam da li ja imam pravo da izaberem advokata koga ja želim?

SUDIJA AGIUS: To sam vam objasnio zadnji put. Imate pravo na advokata, ali koga sami izaberete znači prema pravilima ovog Suda. Pretpostavljam da je ovde prisutan neko iz Sekretarijata koga možemo da zamolimo da nam kaže kakva je sada situacija s vašim advokatima, ali koliko sam ja razumeo, nije moguće da sekretar odobri najmanje jednog od vaših dva advokata, ne znam za drugog, ali ovde je gospodin Pimentel. Gospodine Šljivančanin možete da sednete. Izvolite, gospodine Pimentel. Možete li da nam kažete koji je najnoviji stav Sekretarijata o zastupanju gospodina Šljivančanina.

PREDSTAVNIK SEKRETARIJATA PIMENTEL: Juče je sekretar doneo odluku koja je uložena i koja je juče posle podne predata gospodinu Šljivančaninu da neće imenovati bilo koga od dva tražena advokata, a razlozi su izneti u odluci koja je službeno ušla u zapisnik odvog Predmeta. Odluka govori sama za sebe.

SUDIJA AGIUS: Da, ne želim da ulazite u detalje gospodine Pimentel, jer kao što znate, ja ne mogu da ulazim u to koliko je opravdana vaša odluka. Da li ste obavestili optuženog da ima pravo žalbe na vašu odluku direktno predsedniku suda.

PREDSTAVNIK SEKRETARIJATA PIMENTEL: Odluka sekretara koja je dostavljena optuženom kaže da ima pravo na žalbu po Pravilu 13(A) Direktive o Odbrani (Directive on Assignment of Defence Counsel).

SUDIJA AGIUS: Gospodine Šljivančanin, izvolite.

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Gospodine predsedavajući, ja sam juče dobio samo usmeno ovo obaveštenje i dobio sam papir koji je na jeziku koji ja ne razumijem i vratio sam ga. Ja vas molim da mi se dostavi papir na jeziku koji ja razumem. Prema tome, kad dobijem papir ja ću na to da se žalim. Ali na jeziku koji razumijem.

SUDIJA AGIUS: Da, Sud usmeno daje nalog da se odluke sekretara prevede na BHS jezik i da se dostavi optuženom. I to bez odlaganja kako se ne bi oštetilo njegovo pravo na žalbu. Ja ću se pobrinuti za to gospodine Šljivančanin i vi ćete to da dobijete na BHS jeziku. Mislim da mi nisu potrebne nikakve dalje informacije od vas gospodine Pimentel jer kao što sam rekao, ja nemam ingerencije da ulazim u *meritum* odluke sekretara. Sada ćemo da nastavimo. Ovo prvo stupanje pred Sud odvija se prema Pravilu 62 Pravilnika o postupku i dokazima. Za vašu informaciju gospodine Šljivančanin i za informaciju svih koji slušaju ili prate ovaj postupak, optužnica protiv vas je prvi put potvrđena 7. novembra 1995. godine. Tada je ponovo potvrđena 3. aprila 1996. godine, a zadnji put je izmenjena i potvrđena 2. decembra 1997. godine. Mislim da sam vas zadnji put obavestio

da se sprema nova izmenjena optužnica, a Tužilaštvo nam je obećalo da će da uloži najkasnije do 21 ovog meseca. Ali za sada, ono šta je od interesa za vas je optužnica na osnovu koje ste uhapšeni i dovedeni ovde. 7. novembra 1995. godine i 3. aprila 1996. godine izdati su nalozi za hapšenje optuženog. Gospodin Šljivančanin je prebačen u Pritvorsku jedinicu (Detention Unit) ovog Suda u utorak 1. jula ove godine. Predsednik suda, prema nalogu od 2. jula ove godine je dodelio taj Predmet Pretresnom veću broj 2, a predsedavajući sudija tog Pretresnog veća, sudija Schomburg je nalogom koji nosi isti datum, 2. juli 2003. godine imenovao mene za predpretresnog sudiju u ovom Predmetu. Mislim da sam zadnji put objasnio i da postoji odluka da se vaš Predmet sasluša zajedno u procesu protiv gospodina Mrkšića i gospodina Radića uzevši u obzir da optužnica koju sam spomenuo se odnosi na sve vas zajedno. Gospodine Šljivančanin, pre nego što nastavim, postoje neke formalnosti na koje moram da vam skrenem pažnju. Prvo, želim da budem siguran da nema problema s prevodom, drugim rečima da svaka rečenica koju ja izgovaram na engleskom se vama prevodi i da vi to čujete na jeziku koji razumete?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Da gospodine predsedavajući, čujem na vlastitom jeziku.

SUDIJA AGIUS: U redu, hvala vam na tome. Ako u bilo kom trenutku bude problema s prevodom, molim vas da mi odmah na to skrenete pažnju. Mogu li da vas sada zamolim da mi kažete svoje puno ime i prezime?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Ja se zovem Veselin Šljivančanin.

SUDIJA AGIUS: Da li imate neki nadimak koji koristite?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Nemam, jedino kad sam među svojim drugovima i prijateljima onda zbog prezimena mene kratko zovu Šljiva, ali to mi nije nadimak.

SUDIJA AGIUS: U redu. Kada ste rođeni?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Rođen sam 13. juna 1953. godine.

SUDIJA AGIUS: A gde ste rođeni?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Rođen sam u Žabljaku, u Republici Crnoj Gori.

SUDIJA AGIUS: Koja je poslednja adresa na kojoj ste stanovali pre nego što ste uhapšeni?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Poslednja adresa je Brehtova broj 1, Beograd.

SUDIJA AGIUS: Jesu li neposredni članovi vaše porodice obavešteni o vašem hapšenju i o vašem prebacivanju i prisustvu u Pritvorskoj jedinici ovog Suda?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Jesu.

SUDIJA AGIUS: Je li vaša ambasada obavještena o vašem hapšenju i prebacivanju u Pritvorsku jedinicu u Hagu? A da vi to znate.

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Da.

SUDIJA AGIUS: Postoji li bilo ko koga želite da obavestimo o vašem prebacivanju i prisustvu ovde u Hagu? Osim onih koji su već obavješteni, a time mislim na druge članove vaše porodice ili bilo koju drugu osobu.

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Ne postoji, svi su obavješteni.

SUDIJA AGIUS: U redu, hvala vam gospodine Šljivančanin, možete sada da sednete. Sada prelazimo na novu fazu u ovom postupku, a to se odnosi direktno na optužnicu koju sam vam ranije spomenuo. Vama je dostavljen primerak optužnice od 2. decembra 1997. godine na vašem jeziku. Da li je to tačno?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Tačno je, pročitao sam optužnicu.

SUDIJA AGIUS: Vi ste shvatili čitanjem te optužnice da je ona podeljena na delove, a da je najvažniji deo onaj koji sadrži optužbe kojima se vi teretite. Mi bismo sada mogli da postupimo na dva načina. Prva mogućnost je da sekretarica pročita celu optužnicu, a zatim ću ja naknadno da prođem s vama kroz optužnicu i da vas pitam da li se izjašnjavate krivim ili ne za svaku od tačaka optužnice. To je prva opcija. Druga je opcija koju možemo da primetimo samo ukoliko vi to želite, da vi odustanete od svog prava da se optužnica pročita u celosti, a onda ja mogu samo da se pozivam na tačke optužnice i pitati vas kako se izjašnjavate po svakoj tački optužnice.

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Ne treba da se čita optužnica pošto sam je pročitao, može ova druga varijanta da se primeni.

SUDIJA AGIUS: U redu, hvala vam. Druga stvar pre nego što nastavimo sa samom optužnicom, pokušao sam da vam prošle nedelje objasnim da imate određena temeljna prava, proceduralna i materijalna, a neka od njih su temeljna za krivični postupak. Moja je dužnost da vas sada upozorim na vaša prava. U interesu je ovoga Suda, a i u vašem je interesu da znate koja su vaša prava. Ta prava se nalaze u članovima 20 i 21 ovog Statuta (Statute) i ja ću da zamolim sekretaricu da polako pročita ta dva člana i ukoliko vam je potrebno bilo kakvo objašnjenje gospodine Šljivančanin, recite mi to.

sekretar: Da, časni Sude. Član 20: "Početak i vođenje sudskog postupka. Pretresna veća moraju da osiguraju da suđenje bude pravično i ekspeditivno i da se postupak vodi u skladu sa Pravilima o postupku i dokazima uz puno poštovanje prava optuženog i dužnu brigu o zaštiti žrtava i svedoka. Osoba protiv koje je potvrđena optužnica, mora na temelju sudskog naloga ili naloga za hapšenje Međunarodnog suda da bude pritvorena i

odmah obavještena o optužnici protiv nje i prebačena na Međunarodni sud. Pretresno veće će pročitati optužnicu, uveriti se da se poštuju prava optuženog, potvrditi da optuženi razume optužnicu i uputiti optuženog da se izjasni o krivici. Pretresno veće će zatim utvrditi datum početka suđenja. Pretres će biti javan osim kada Pretresno veće ne odluči da zatvori pretres za javnost u skladu sa Pravilima o postupku i dokazima".

SUDIJA AGIUS: Molim vas da nastavite i da pročitate član 21.

sekretar: Da, Časni Sude. Član 21: "Prava optuženog. (1) Sve su osobe ravnopravne pred Međunarodnim sudom. (2) Prilikom presuđivanja po optužbama protiv njega, optuženi ima pravo na pravično i javno suđenje uz ograde predviđene članom 22 Statuta. (3) Optuženi se smatra nevinim dok mu se ne dokaže krivica u skladu sa odredbama ovog Statuta. (4) Prilikom presuđivanja o svakoj optužbi protiv optuženog u skladu sa ovim Statutom, optuženi ima s punom ravnopravnošću pravo na sledeća minimalna jemstva: (a) Da na jeziku koji razume pravovremeno i detaljno bude obavješten o prirodi i razlozima optužbi protiv njega; (b) Da ima odgovarajuće vreme i sredstva za pripremu Odbrane i komunikaciju sa pravnim zastupnikom po sopstvenom izboru; (c) Da mu se sudi bez nepotrebnog odgađanja; (d) Da mu se sudi u njegovom prisustvu i da se brani lično ili putem pravnog zastupnika po vlastitom izboru, da ako nema pravnog zastupnika da se obavesti o tom pravu i da mu se kad god to zahtevaju interesi pravde dodeli pravni zastupnik, a da pri tom ne snosi troškove odbrane ukoliko za to nema dovoljno sredstava; (e) Da ispita ili da se u njegovo ime ispituju svedoci koji ga terete kao i da se svedoci Odbrane dovedu i ispituju pod istim uslovima kao i svedoci koji ga terete; (f) Da ima besplatnu pomoć prevodioca ako ne razume ili ne govori jezik koji se koristi na Međunarodnom sudu; (g) Da ne bude primoran da svedoči protiv sebe niti da prizna krivicu".

SUDIJA AGIUS: Sledeće šta želim da kažem je da prema Pravilu 62 koje sam ranije spomenuo imate pravo da se izjasnite o krivici. Dakle, možete da kažete da ste krivi ili da niste krivi, a možete da se branite i ćutanjem. Ja ću vam dati mogućnost da se izjasnite o svakoj tački optužnice danas ukoliko vi to želite. Ako odlučite da ćutite ili ako ne želite da se danas izjasnite o krivici, postoji vremensko ograničenje od 30 dana od ovog prvog stupanja pred Sud koje možemo da primenimo u ovom Predmetu i tada ćete imati vremena da razmislite kako želite da se izjasnite, pa ćemo ponovo da se sastanemo i ponovo ću da vam postavim isto pitanje, naime kako se izjašnjavate. Treba takođe da vas upozorim da ukoliko u tom vremenskom roku se ne izjasnite o krivici, a to ne mora nužno da bude 30 dana, ali 30 je maksimum, onda će Pretresno veće, a to sam za sada ja, u vaše ime da uloži izjavu da niste krivi. Dakle, ako odlučite da se ne izjasnite odnosno ćutati, ja ću u vaše ime da unesem da ste se izjasnili da niste krivi. Vi ste odustali od prava da vam se čita optužnica u celosti. Dakle, ja ću da se pozovem samo na optužbe koje se nalaze u izmenjenoj optužnici od 2. decembra 1997. godine i posle svake tačke ja ću da vas zamolim da kažete da li se izjašnjavate da ste krivi ili da niste krivi i sačekaću vaš odgovor.

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Ja bih hteo da pitam ovo gospodine predsedavajući.

SUDIJA AGIUS: Da, gospodine Šljivančanin.

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Saslušao sam član 21, posebno tamo pod tačkom 4(b), (d) i (f), nisam mogao da... nisu ispoštovana sva prava koja pišu u tom... do sada. Ja bih vas zamolio da po članu 62 Pravilnika o postupku i dokazima, pod (iii), primenite tu tačku danas na ovom suđenju.

SUDIJA AGIUS: Koliko ja znam gospodine Šljivančanin paragrafi (d), (e) i (f), člana 21 Statuta se primenjuju i ja ne vidim da nešto nije ispoštovano. Ukoliko govorite o pitanju zastupanja, to je, kao što sam vam već ranije rekao, to će se pitanje rešiti u skladu sa Pravilnikom pošto budete dobili prevedenu odluku na jeziku koji razumete, dakle odluku sekretara. Vi imate pravo da uložite žalbu predsedniku ovog Međunarodnog suda i on će da donese odluku u skladu sa tim. Ali u međuvremenu vi zastupate sebe i tako ćemo i da postupamo. Ukoliko ipak smatrate da neko od ovih prava nije ispoštovano, vi imate pravo da se pozovete na Pravilnik ukoliko smatrate da to nije slučaj. Ali i svakom slučaju mi ćemo da nastavimo sada dalje. U optužnici prva tačka je: "Namerno nanošenje teške patnje". To je teška povreda Ženevskih konvencija (Geneva Convention) iz 1949. godine prema članu 2(c) i 7(1) i 7(3) Statuta Suda. Kako želite da se izjasnite po ovoj prvoj tački? Da ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Optužnica koju sam pročitao je puna netačnih podataka koji se odnose na mene, prema tome izjašnjavam se da se ne osećam krivim.

SUDIJA AGIUS: Hvala pukovniče. Druga tačka protiv vas je: "Okrutno postupanje", šta je kršenje ratnih zakona i običaja prema članu 3 i članovima 7(1) i 7(3) Statuta ovog Suda. Da li se izjašnjavate da ste krivi ili da niste krivi?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Ne osećam se krivim.

SUDIJA AGIUS: Hvala pukovniče. Tačka 3: "Nečovečne radnje". To je zločin protiv čovečnosti, kažnjiv prema članu 5(i) Statuta i članova 7(1) i 7(3) Statuta ovog Suda. Da li se izjašnjavate da ste krivi ili da niste krivi?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Hvala pukovniče. Tačka 4: "Namerno ubistvo". To je teška povreda Ženevskih konvencija iz 1949 godine prema članu 2(a) i članovima 7(1) i 7(3) Statuta ovog Suda. Da li se izjašnjavate da ste krivi ili da niste krivi?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Hvala. Tačka 5 je: "Ubistvo", to je kršenje zakona i običaja rata, prema članu 3 i članovima 7(1) i 7(3) Statuta ovoga Suda. Kako se izjašnjavate? Da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: I na kraju, tačka 6: "Ubistvo", takođe, to je zločin protiv čovečnosti, kažnjiv prema članu 5(a) i šlanovima 7(1) i 7(3) Statuta ovog Suda. Da li se izjašnjavate da ste krivi ili da niste krivi?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Ne osećam se krivim.

SUDIJA AGIUS: U redu, izvolite sedite. Pošto smo saslušali da se optuženi lično izjasnio da nije kriv po ovih šest tačaka optužnice, molim vas da se u zapisnik unesu njegovi odgovori da nije kriv. Gospodine Šljivančaninu, ja ću da naložim Sekretarijatu da odredi datum za početak suđenja kada to bude moguće. Morate da razumete da smo još uvek na samom početku i da postupak protiv dvojice drugih kooptuženih, to su gospoda Mrkšić i Radić je već u toku, naročito postupak protiv Mileta Mrkšića, a postupak protiv gospodina Radića je tek počeo. Vi ćete da im se pridružite kada budem održao sledeću statusnu konferenciju. Sledaća statusna konferencija će biti održana za otprilike četiri meseca. Dakle, za četiri meseca. Poslednja je ako se dobro sećam bila održana 2. jula. I na osnovu Pravilnika mi smo obavezni da sledeću statusnu konferenciju održimo najkasnije za 120 dana, a to je manje više i kada će ona da bude održana. Znam da sam ovo pitanje pokrenuo prošlog puta, ali sada kada smo u toku prvog pojavljivanja želim od vas gospodine Wubben da dobijem i formalnu potvrdu da nameravate da podnesete novu konsolidovanu optužnicu protiv trojice optuženih u ovom Predmetu i to najkasnije do 21. jula.

TUŽILAC WUBBEN: To ćemo i da učinimo, časni Sude.

SUDIJA AGIUS: I posle toga gospodine Šljivančanin, vama će biti dostavljena ta konsolidovana optužnica na jeziku koji razumete. Ukoliko to ipak ne bude slučaj, molim vas da uložite žalbu načelniku Pritvorske jedinice koji će to odmah da mi prosledi. U međuvremenu i do daljih naloga vi ćete da ostanete u pritvoru. Ali međutim imate pravo da u bili kom trenutku podnesete zahtev za privremeno puštanje na slobodu. Kao vaša dvojica kooptuženih. Kao što su oni to već učinili. To je u skladu sa Pravilom 65. Nema potrebe da se kaže da će biti potrebno da uverite Pretresno veće da postoje valjani razlozi da budete privremeno pušteni na slobodu. Ostalo je još svega nekoliko stvari. Jedna od njih je važna. Moja je dužnost da vas podsetim gospodine Wubben, dakle vi zastupate Tužilaštvo u ovom Predmetu, dakle u skladu sa Pravilom 66 našeg Pravilnika imate 30 dana da obelodanite gospodinu Šljivančaninu ili njegovim zastupnicima, kada bude imao svog zastupnika, dakle na jeziku koji optuženi razume sav materijal koji prati optužnicu. Ne znam da li je to već urađeno, ukoliko je to slučaj, onda vas svakako podsećam na nešto šta ste već i uradili.

TUŽILAC WUBBEN: Časni Sude, molim vas da znate da prošlog puta iz bezbednosnih razloga to nismo mogli, pa se nadam da ćemo da pokušamo da to ponovo uradimo posle ovog prvog pojavljivanja, dakle da predamo taj materijal.

SUDIJA AGIUS: U redu.

TUŽILAC WUBBEN: To časni Sude možemo i sada da uradimo.

SUDIJA AGIUS: Ukoliko je reč o većem korpusu materijala, mislim da će biti nekih problema kad je reč o bezbednosnim pitanjima tako da ćete morati da nađete neki drugi postupak dostave. Ali u svakom slučaju ja uopšte neću da se mešam u zadatke službe obezbeđenja. Oni imaju svoja pravila koja ja možda razumem ili ne. S toga ja poštujem njihova pravila iz mnogo razloga. Ali ukoliko ti dokumenti mogu da se predaju optuženom i da se odnesu u Pritvorsku jedinicu još danas, to bi bilo dobro, jer u suprotnom, ako sam dobro razumeo, dokumenti će biti odneti u Pritvorsku jedinicu, zatim će biti provereni i tek posle nekoliko dana optuženi će moći da ima pristup tim dokumentima. Možda bi ovo vreme mogao bolje da iskoristi. Ima još jedna bitna stvar na koju moram da skrenem vašu pažnju pukovniče. A to proizlazi iz činjenice da vi danas nemate pravnu pomoć. Vi nemate pravno obrazovanje, ako sam dobro razumeo. Drugim rečima vi ste vojno lice, a niste pravnik. Zar ne? Da li sam u pravu?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: U pravu ste. Ja sam bio oficir.

SUDIJA AGIUS: Ali ako odlučite ili nastavite da se držite i dalje svoje odluke da želite sami sebe da zastupate, morate da znate da u skladu sa Pravilom 72(A) našeg Pravilnika o postupku i dokazima, pošto dobijete ovaj svežanj dokumenata, imaćete 30 dana za podnošenje bilo kakvih preliminarnih podnesaka. Uobičajno je to zadatak pravnika, zastupnika i zato sam sada potpuno iskren sa vama. Preliminarni podnesci, dakle u skladu sa Pravilom 72 su prilično pravnog karaktera, a to je na primer da se osporava nadležnost ovog Suda, da se tvrdi da optužnica sadrži formalne nedostatke, da se traži razdvajanje tačaka združenih u jednoj optužnici ili pak, ukoliko imate razloga da smatrate da treba da se traži odvojeno suđenje od suđenja Mrkšiću i Radiću, i vi takođe, na osnovu Pravila 72(A) imate pravo da podnesete preliminarni podnesak kojim se ulaže prigovor na odbijanje zahteva za dodelu branilaca podnesenog u skladu s Pravilom 45. I upravo ovaj poslednji deo čitam, dakle to je iz Pravila 72(A) našeg Pravilnika. Ukoliko odlučite da u ovom vremenskom roku od 30 dana podnesete preliminarni podnesak, potrebno je da se to uradi napismeno i kao što sam rekao, potrebno je da se zavede Pretresnom veću najkasnije 30 dana, kao što sam rekao, dakle po prispeću materijala koji sam ranije pomenuo. Pošto se podnese taj podnesak i Pretresno veće ima rok u kome mora da donese odluku. Ja ne znam šta će da se događa od danas, pa do isteka 30 dana koje sam pomenuo, ali vi ćete svakako da imate svog zastupnika i to pitanje će vaš zastupnik da rešava. Ali ako nastavite da zastupate samog sebe, onda vas molim da imate na umu ovo šta sam rekao odnosno ono šta se nalazi u Pravilu 72(A), a šta se odnosi na preliminarne podneske.

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Ja vam zahvaljujem na ovom detaljnom obaveštenju koje ste ovde pročitali u želji da mi pomognete. Ja još jednom molim da se predmet koji sam juče dobio na jeziku koji ne rezumijem, trebalo je da mi još juče bude uručen, ja bih

već uložio žalbu. Ne znam zašto tako sporo to se radi. Ja svakako ne želim da se branim sam. Ja ću da imam svog advokata, ja već imam dva advokata i nije mi nikako jasno zašto jedan od tih advokata nije mogao danas ovde da bude. Prema tome, ja sam ne mogu se braniti jer nijesam pravnik, ja sam oficir. I želim da mi se pomogne i imam pravo na Odbranu. I mislim da trebaju da me brane oni ljudi u koje ja najviše verujem i za koje sam siguran da će da me brane onako kako ja to želim. A ako oni me ne budu branili kako se to misli i kako je meni to objasnila juče gospođa ili gospođica, kakvi sve advokati treba da budu, onda znači ja sam sebe izabrao lošeg advokata, to je na moju štetu, nije na štetu Suda. I zato ja vas molim da mi pomognete i da dozvolite da moji advokati koje sam odabrao i koje su mi predložili mnogi ljudi u Beogradu, da su to čestiti, časni i dobri advokati i zato sam ih i odabrao da me brane. I tražim od vas da odobrite, pošto nisam mogao da ih vidim, oni su već dva dana tu Hagu, da posle ovoga odobrite da se dva sata vidim sa njima i da porazgovaramo o svemu ovome.

SUDIJA AGIUS: Pukovniče, voleo bih da mogu da vam pomognem, ali ne mogu. I objasniću vam zašto. Pritvorska jedinica potpada pod nadležnost načelnika koga ste već sreli i zajedno sa njim jedine dve druge osobe koje imaju nešto da kaži po tom pitanju su predsednik suda i sekretar Sekretarijata. Ja kao predpretresni sudija nemam ovlašćenje da naložim upravniku Pritvorske jedinice s kime možete da se vidite ili ne. Ja nemam nikakvo pravo da bilo kome dam dozvolu, dakle ja nikome ne mogu da dam ovlašćenje da govori ovde sa vama, a da ja time se ne ogrešim o pravila ovog Suda. Ukoliko vam je potrebno više informacija o ovome, ja pretpostavljam da gospodin Pimentel može da vam kaže nešto po tom pitanju, ali ja mislim da nema ograničenja kad je reč o tome ko može da se sa vama vidi u Pritvorskoj jedinici. Osim onih osoba koje potpadaju pod neka određena pravila. Ali postoji razlika između toga da vas poseti zastupnik ili ipak da vas poseti neka osoba koja nije vaš pravni zastupnik. I to vam je već objasnio upravnik Pritvorske jedinice po vašem dolasku. Gospodine Pimantel, da li možete da nam kažete nešto više o tome?

PREDSTAVNIK SEKRETARIJATA PIMENTEL: Za zapisnik želim da kažem da je Sekretarijat dozvolio gospodinu Šljivančaninu da se sretne sa svoja dva zatražena advokata tokom kratkog vremenskog perioda odmah posle ovog ročišta.

SUDIJA AGIUS: Sa obojicom ili sa samo jednim?

PREDSTAVNIK SEKRETARIJATA PIMENTEL: Sa obojicom.

SUDIJA AGIUS: Dakle, time je rešeno to pitanje. Ali kao što sam vam već rekao, to ne zavisi od mene. Ono šta sam još želeo da vam pojasnim, a mislio sam da sam to već i pojasnio, je sledeće. Sekretarijat je doneo odluku, ja kao predpretresni sudija nemam nikakvo pravo da osporim tu odluku ili da donosim neki svoj sud o toj odluci. Jedina druga osoba koja može da utiče i izmeni tu odluku je predsednik ovog Suda. I to je upravo ono šta i stoji u Pravilniku. I upravo zbog toga sam već i naložio Sekretarijatu da se ta odluka prevede, dakle na BHS, kako biste mogli da iskoristite svoje pravo na ulaganje žalbe. I ja vas uveravam da će predsednik da uzme u obzir kako razloge koje je

naveo Sekretarijat, tako i razloge na koje ćete vi da se pozvate kada budete ulagali žalbu. Ali, na žalost, ja ne mogu da donosim bilo kakvu odluku kad je reč o imenovanju zastupnika. Nadam se da sam sada ovo pojasnio.

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Hvala vam i zamolio bih vas ako možete da prenesete moje stavove predsedniku suda, šta sam ja tražio.

SUDIJA AGIUS: On u svakom slučaju verovatno prati ovaj postupak. Ima još nešto šta bi možda trebalo sada da pomenem gospodine Šljivančanin, jer na osnovu mog iskustva od preko 25 godina kako radim kao sudija bilo je više slučajeva kada je optuženi bio odlučio da se sam zastupa i vi ste doneli tu odluku danas verovatno s obzirom na to da je ovo vaše prvo pojavljivanje. Ja lično ne znam da li se vi smatrate sposobnim da nastavite i dalje sebe da zastupate. Ja sam već čuo da ste rekli da vi ne želite da nastavite sebe da zastupate i da bi u idealnoj situaciji vi želeli da imate jednog ili obojicu advokata, dakle one koje ste vi izabrali. To će možda da bude slučaj, a možda i neće. Ali ukoliko to nije slučaj, ja vam zaista preporučujem da dva puta dobro razmotrite i razmislite, pre nego što odlučite da nastavite da sebe zastupate. Postoje druge mogućnosti koje su bile pružene i drugim osobama koje su se našle u istoj situaciji kao i vi. Od trenutka kada ste došli ovde, situacija treba da znate da nije jednostavna, ali na vama je da sebi olakšate ovu situaciju. Jedna od stvari koje morate da shvatite je da ste vi prilično sami sada. Možda imate nekoliko prijatelja ovde i u vašoj zemlji na koje još uvek možete da računate, imate vašu porodicu na koju i dalje možete da se oslonite, imate mene na koga možete da se oslonite, jer sam ja tu da budem uveren da se vaša prava poštuju. Ja ću vam pružiti pomoć na bilo koji način na koji mogu kako biste bili zastupljeni na odgovarajući način. Ali morate da budete i fleksibilniji, fleksibilniji nego što ste do sada bili, na primer kada ste odbili da vas zastupa gospodin Solley, pa čak i u svrhu pojavljivanja, po meni to nema nikavog smisla. On bi vam svakako pružio pomoć, a ne bi vam time naneo štetu. Vi ste sebi naneli štetu time što ste odlučili da sami sebe zastupate, a ja sam siguran da ste prihvatili njegovu pravnu pomoć da bi to svakako bilo od koristi i za vas i za nas. Ali, na vama je da donesete odluku, ja sam vam samo dao jedan savet. Tužilaštvo, da li želite nešto da kažete pre nego što završimo?

TUŽILAC WUBBEN: Ne, hvala časni Sude.

SUDIJA AGIUS: Da li pukovniče želite još nešto da kažete?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Nemam više ništa da kažem. Ja se vama zahvaljujem na svim savetima koje ste mi uputili i ja sam sve sa svoje strane primio, teče proces po pravilu i propisu, ali gospodinu Solleyu se zahvaljujem na prvom zastupanju i mislim da je uspešno radio, ali meni je žao, sa tim čovekom se nikad nisam u životu sreo i nisam ni mogao sa njim da duže komuniciram i razgovaram, a ono sve šta je uradio prvi put ovde ja se njemu zahvaljujem i mislim da je dobro uradio.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam. I zahvaljujem se na vašoj saradnji pukovniče. Imaju još dva konačna pitanja koja ću da vam ponovim, to sam pomenuo i prošlog puta. Ukoliko u

bilo kom momentu postoje razlozi, dakle od danas, pa do našeg sledećeg susreta, a što se odnosi bilo na vaše zdravstveno stanje ili pak na uslove vašeg pritvora, molim vas da mi skrenete pažnju na to i to odmah.

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Gospodine predsedavajući, ja se zahvaljujem svom osoblju u pritvoru, prema meni se postupa korektno i vrlo lijepo, posebno upravniku gospodinu McFadden zahvalan sam, verovatno je to zasluga i ostalog osoblja pošto se tako ponašaju. Nemam nikavih primedbi. Zdravstveno stanje mi je dobro i nemam na šta da se žalim.

SUDIJA AGIUS: Hvala pukovniče. Ja zapravo nisam nikada čuo da se bilo ko od pritvorenika žalio na uslove u Pritvorskoj jedinici i bio bih veoma iznenađen da čujem da se neko žali, jer sam prilično dobro upoznat sa ponašanjem Pritvorske jedinice. Dakle, sledeća statusna konferencija, kao što sam ranije rekao biće, ja ću je sazvati za 120 dana, dakle od datuma kad sam predsedavao poslednjom statusnom konferencijom u ovom Predmetu. Dakle, na kojoj su bili prisutni gospoda Mrkšić i Radić. Zahvaljujem se, možete da sednete. Ovim se završava naš rad.

Fond za humanitarno pravo

